

Az aktuális növényvédelmi teendők, hírek

Zsigó György

Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi
Kamara Budapest-Fővárosi Szervezete

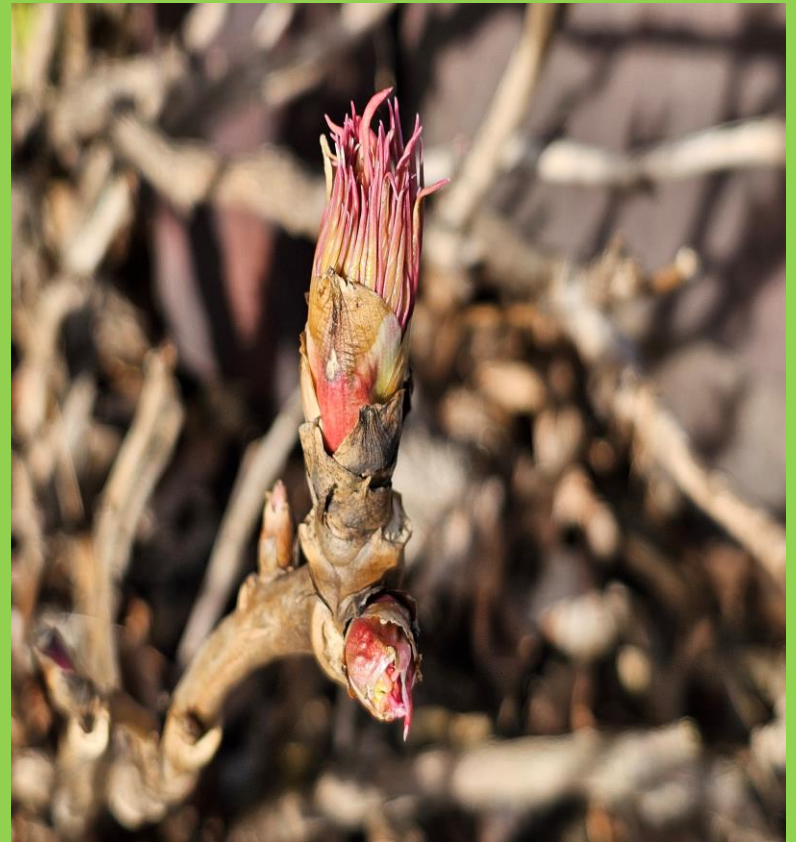
8 órás növényvédelmi továbbképzés

Budapest, Mogyoródi út, 2025. 03. 08.

Betárolt gyümölcsök

2024. február 6-i fotó
meteorológusok jóslata: enyhe telek és fagyos tavaszok jönnek a Kárpát-
medencében

2025. február 7-i fotó
meteorológusok jóslata: enyhe telek és fagyos tavaszok jönnek a Kárpát-
medencében

2025. február 28-i fotó
meteorológusok jóslata: enyhe telek és fagyos tavaszok jönnek a Kárpát-
medencében

2025. március 5-i fotó
meteorológusok jóslata: enyhe telek és fagyos tavaszok jönnek a Kárpát-
medencében

Beteg vesszők, ágak

Fás részekben is áttelelnek:

- Lisztharmatok
- Varasodás
- Dió gnomónia
- Szürkepenész
- Tafrina fajok
- Levéllikasztó gomba
- Monília fajok
- Baktériumok
- Birs diplokarponos
- Málna vesszőbet.
- **Atkák, rovarok**
- **(pl. pajzstetvek)**

Védekezés:
kén, réz, olaj !

2025.

Aktuális teendő lesz az őszi, majd a tavaszi lemosó permetezés

- Kéregtisztítás és gyümölcsmúmiák eltávolítása után
- Réztartalmú szerek
- **(Poliszulfid)kén pl. Tiosol lombtrágya** A készítmény ugyanaz, csak a poliszulfid hatóanyag tartalma lett kb. 60%-a a réginek, a növényvédő szernek. Saját számításom szerint télen 10 %-ban, tavasszal, rügypattanáskor 6-8 %, nyáron majd 2-3 %-ban újra használható.
- Olajos szerek
- **Kombinált készítmények**

Itt a tavasz! Indul az előrejelzés. NAK hálózat 2025.

dióhéjlégység avagy dióburoklégység avagy dióburok-fúrólégység avagy nyugati dióburok-fúrólégység /*Rhagoletis completa* /

Életmód

egy nemzedékes

- imágó (július elejétől szeptember közepéig) **hosszan**
- tojásrakás (július végétől szeptember közepéig)
- L1 (augusztus eleje) **felszívódó?**
- bábozódás a talajban

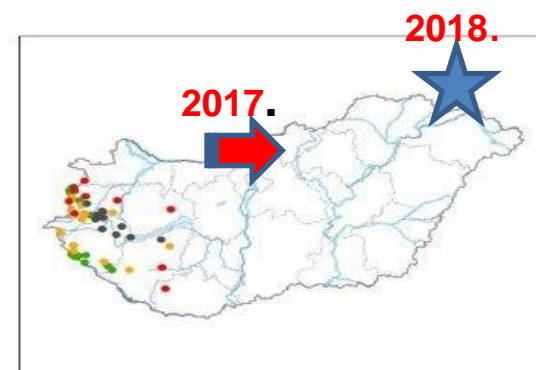
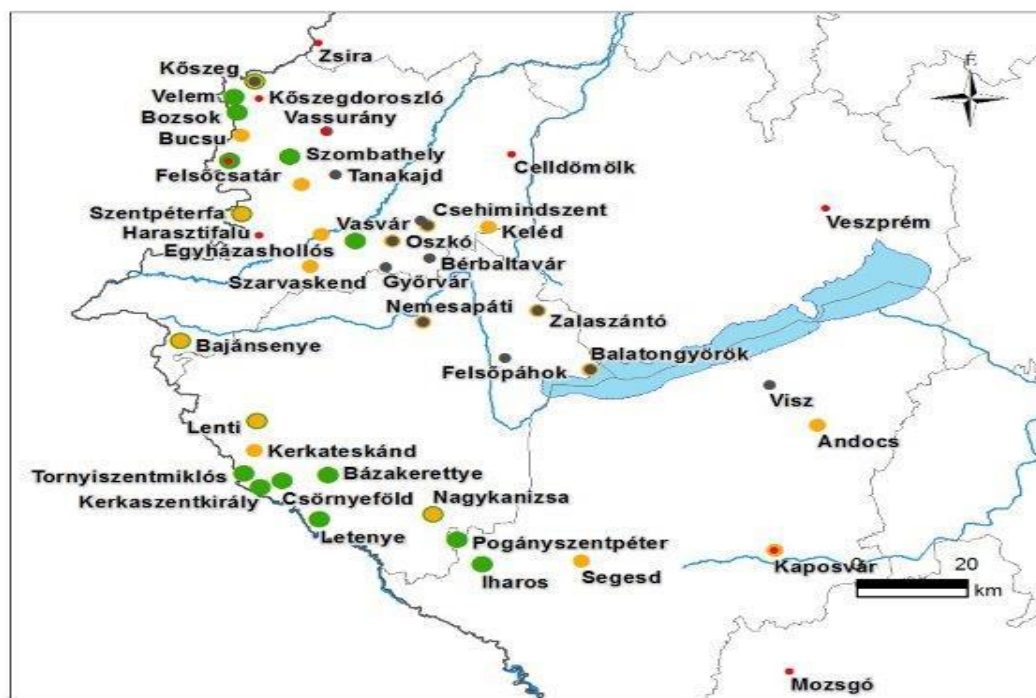
Kártétel

A fertőzött termés általában érés előtt lehullik a fáról, valamint a terméshéj gyakran elszíneződik, megpenészedik, piaci értéke csökken. A tünetek könnyen összetéveszthetők a dió baktériumos betegségével. **+aszály**

A Combi-protec (hidrolizált fehérje) 2023-ban már 0,2 decisben is kapható volt, de a Mospilan II. kategóriás lett nagy kiszérlésben...
de 2024-ben még tilos volt az injektálás! (2025?)

Rhagoletis completa előfordulása Magyarországon 2012. a csapdázási eredmények alapján

- 2015
- 2014
- 2013
- 2012

NÉBIH NTAI
2016. február 11.

A védekezés lehetőségei:

a lehullott szemek gyors felszedése, talajbolygatás a fa alatt, fóliatakarás, korai érésű fajták, sárgalapokból színburok a fára

- 2024-ben permetezéshez, házikerti ajánlás III. kategóriás engedéllyel

- Permetezés 10- (14) naponta (sárgalap)
- Eső után a kezelést meg kell ismételni!
- Adagolás 20 liter permetléhez:
 - 5 db „leveles” (4 g-os) Mospilan II. kategóriás
 - 0,5 liter Combi Protec
 - 20 liter permetlé kb. 70-100 kifejlett, termőkorú fa permetezéséhez elegendő
- [Sumi Agro Hungary Kft. két diája alapján](#)

Green Deal (Európai Zöld Megállapodás)

Nem megállapodás, hanem a Bizottság elképzelése **közlemény formájában** !
(2019. dec. – a tagállami vezetők tudomásul vették)

- •igazságos és virágzó társadalom
- •modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdaság, melynek növekedése nem erőforrásfüggő
- •**2050-re megszűnik a nettó üvegházhatású gáz-kibocsátás**
- •**2030-ig 55%-os kibocsátás csökkenés**
- •**az EU természeti tőkéjének védelme, megőrzése és fejlesztése**
- •**a polgárok egészségének és jólétének védelme**
- •**az átállásnak méltányosnak és megvalósíthatónak kell lennie**

Növényvédő szerekre vonatkozó célok

- **Farm to Fork stratégia 2030-ig**
- Növényvédő szerek felhasználásának és a kockázatok 50%-os csökkentése
- (Szerforgalmon alapuló harmonizált kockázati mutató (HRI) alapján)
- Veszélyesebb növényvédő szerek használatának 50 %-os csökkentése
- A műtrágyafelhasználás 20%-os csökkentése
- Az ökológiai gazdálkodás alá vont területek arányát 25%-ra növelni
- **TERV ÉS JAVASLAT VOLT !!!**

Növényvédő szerekre vonatkozó célok

- 2024. 01. 08. Növényvédelmi Klub, Szűcs Csaba előadásából. Klubmeghívók?
- „Az Európai Parlament 2023.november22-i Strasbourgban tarott plenáris ülésén a képviselők elutasították a növényvédő szerek fenntartható használatáról szóló jogszabályjavaslatot.
- „... folytatni fogják a tárgyalásokat(2024.06.06-09EP választás) a jogszabályjavaslat kapcsán ...”

Növényvédő szerekre vonatkozó célok

Visszavonták a javaslatokat

Az Európában egyre inkább elharapódzó gazdatüntetések nyomásának engedve az Európai Bizottság törölte az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével kapcsolatos, 2040-ig elérendő célkitűzésekre vonatkozó javaslatának egyes fontos elemeit. Emellett a mezőgazdaságban használt növényvédő szerek csökkentésére irányuló uniós tervet is véglegesen félretették. A korábbi tervezetekből törölték a mezőgazdasági szennyezőanyag-kibocsátás 2015 és 2040 közötti 30%-os mérséklésére vonatkozó előírást. Ugyanerre a sorsra jutott a kevesebb hús fogyasztására és a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának megszüntetésére tett ajánlás is. Az EU éghajlatvédelmi tervezete az unió

teljes kibocsátásának 90%-os csökkentését javasolja 2040-re az 1990-es szinthez képest. Ez az ajánlás összhangban van a tudományos körökből származó tanácsokkal.

A tervezet aktualizált változata a mezőgazdaságot pozitívabb fényben tünteti fel, mint korábban, és hangsúlyozza annak az EU élelmiszer-szuverenitásában betöltött szerepét is.

A kibocsátási célok törlése mellett az Európai Bizottság véglegesen visszavonta a növényvédő szerek felhasználásának csökkentésére vonatkozó tervet is. Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke szerint azért, mert a javaslat túl nagy ellenállást vált ki. (FruitVeB)

Szerforgalmon alapuló harmonizált kockázati mutató (HRI)

Hatóanyag típus	Súlyozás (rossz pont)
• Kis kockázatú	1x
• Átlagos	8x
• Helyettesítésre jelölt	
• ('veszélyesebb')	16x
• Nem engedélyezett	
• (szükséghelyzeti pl. Flumite)	64x

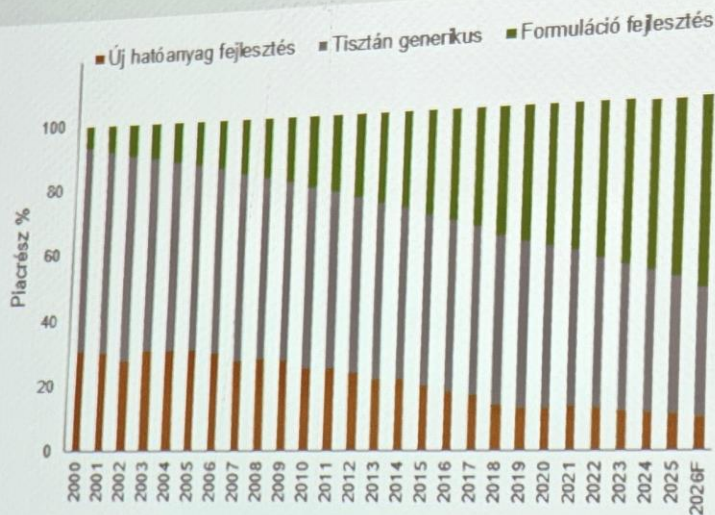
Tiltott segédanyagok listája

- COM elkészítette a listát
- 144 segédanyag használata tilos lesz a növényvédő szereknél
- • Toxikológiai okok miatt
- • Határidő 2023. 03. ???
- Tőkés Gábor teljes előadása megtalálható:
- <http://zsigogyorgy.hu/novenyvedelmi-klub/>

A csökkenő növényvédő szerkínálat és a klímaváltozás kihívásai

A lejárt védettségű termékek fejlesztése (formulációs fejlesztések) az iparág legnagyobb és leggyorsabban növekvő szegmense

>90%

Az off-patent termékek várható piacrésze

Top 20

Hatóanyag a világon már off-patent

34

További hatóanyag patenti lejár 2024 – 2028 időszakban

A csökkenő növényvédő szerkínálat és a klímaváltozás kihívásai

- glifozátok

„A Bizottság a 2023/2660 Végrehajtási rendelet (2023.11.28.) szerint a glifozát hatóanyag érvényességi ideje 2033. december 15. módosult.”
Lásd a „glifozát sztori” cikket a honlapomon

- „Mospilanok” levelesben újra III. kategóriásak (meddig?)

- Topas 100 EC II. kategóriás lett 2023.11.08-tól (115. tájékoztató)

- Valószínűleg jön a lambda-cihalotrin átsorolása is pl. Karate, Kaiso Garden, stb.

A csökkenő növényvédő szerkínálat és a klímaváltozás kihívásai

A 124. tájékoztatóból: <https://zsigogyorgy.hu/novenyvedelem/gazdaboltosoknak-es-vasarloknak/>

„Számos hatóanyag engedélye nem került meghosszabbításra vagy az engedélye visszavonásra került, ami az adott anyag peszticidként való felhasználásának tilalmát jelenti **2025. március 1-jétől.**” a [NAK oldaláról](#)

„Az Európai Unió Hivatalos lapjában 2024. december 31-én jelenet meg a Bizottság (EU) 2024/3199 felhatalmazáson alapuló rendelete, mely a 649/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a peszticidek és az ipari vegyi anyagok jegyzékbe vétele tekintetében történő módosításáról rendelkezik.”

Önöknek három olyan növényvédő szer hatóanyagot emelek ki a jogszabály felsorolásából, melyek III. kategóriás készítményekben is megtalálhatóak. Bizottság úgy határozott, hogy nem hosszabbítja meg a **metiram** (pl. **Polyram DF, Cabrio Top**), az **S-metolaklór** (pl. **Dual Gold, Basar 960 EC, Cross Extra, Lecar, Siluetta, Tender**) és az **abamektin** (pl. **Fazilo, Triathlon**) jóváhagyását.

Lehet, hogy Önöknek egyéb vegyi anyagok is fontosak lehetnek a forgalmazás vagy a felhasználás szempontjából. Nekem feltűnt pl. a **difenakum hatóanyag**, mely növényvédő szerben nem szerepel, de a gazdaboltokban találkoztam vele pl. a Biotox rágcsálóirtó pépben.

A csökkenő növényvédő szerkínálat és a klímaváltozás kihívásai

A kiskerti növénytermesztés növényvédelmi lehetőségei:

- Rezisztens, jó táperőben lévő növények és a hasznos segítők...
- Ellenálló képesség növelése, megtartása: biokondicionálók, biostimulátorok
- Csapdázás, rovarháló, talajtakarás, időzített kaszálás, stb.
- Kontakt növényvédőszerekkel gyakoribb ismétlés szükséges
- Egyszerű anyagok !!!

Nagy újdonság-2017. őszétől, az „egyszerű anyagok” listája **Bízzunk bennük?**

- [Mezei zsurló](#), [Répacukor](#), [Kitozán-hidroklorid](#), [Mésztej](#), [fűzfakéreg](#), [Háztartási ecet](#), [Lecitinek](#), [Gyümölcscukor](#), [Szódabikarbóna](#), [Diammónium-foszfát](#), [Tejsavó](#), [Napraforgóolaj](#), [Hidrogén-peroxid](#), [Csalán](#), [Agyagos faszén](#), stb.
- **[A NÉBIH honlapról folyamatosan letölthetőek!](#)**
- **2024. őszén már 26 „szer” volt a listán. (Jön a kávé ???)**
- A tavaly engedélyezett két újabb egyszerű anyag:
- 25. [Magnézium-hidroxid2024/836/EU](#)
- 26. [Onobrychis viciifolia \(száraz pellet\)2024/1768/EU](#)
- A 2024-es „szerjegyzék” („kék könyv”) 769. oldalán is megtalálhatóak.

Egyszerű anyagok (basic substances)

- Örökös engedély
- Nem növényvédelmi célra használják elsődlegesen
- Más jogszabályok szerint is lehet engedélyezve (pl. élelmiszerek)
- EFSA értékelés alapján hatóanyag-engedély
- Nem kell tagállami készítmény engedélyezés
- Nem írható fel a használat a címkére !
- **ÖKO: élelmiszer, vagy rajta van az öko-listán**

Nagy újdonság-2017. őszétől, az „egyszerű anyagok” listája Bízunk bennük? Úgy tűnik, hogy bízhatunk!

- Az egyszerű anyagokról már többször írtam. A fenti jogszabály-módosítás is azt sugallja, hogy egyre nagyobb jelentőségük lesz a házikerti, de a nagyüzemi termelésben is. Idézek a Nébih honlapjáról, 2024. őszi hír:
- „A Nébih felhívja az engedélytulajdonosok figyelmét, hogy módosult a növényvédő szernek nem minősülő készítmények összetételére vonatkozó korábbi rendelkezés. Ezentúl az e körbe tartozó készítmények egyszerű anyagokat is tartalmazhatnak, azonban ehhez az engedélytulajdonos kiegészítő nyilatkozata szükséges. E körbe tartoznak: a növényvédő szernek nem minősülő növényvédelmi hatású termékek, a csávázási segédanyagok, a védőanyagok, a kölcsönhatás-fokozók, a segédanyagok, a hatásjavítók és a növényvédelmi célú eszközök.” Ez a lista és az egyszerű anyagok engedélyei megtalálhatóak itt:
<https://portal.nebih.gov.hu/-/kornyezettudatos-felhasznalok-reszere-novenyvedelemben-felhasznalhato-nem-engedelykoteles-termekek>
- A 122. tájékoztatóból:
<https://zsigogyorgy.hu/novenyvedelem/gazdaboltosoknak-es-vasarloknak/>

Nagy újdonság-2017. őszétől, az „egyszerű anyagok” listája Bízunk bennük? Úgy tűnik, hogy bízhatunk!

Sorszám	Megnevezés	Jóváhagyási rendelet
1	Mezei zsurló	462/2014/EU
2	Répacukor (szacharóz)	916/2014/EU
3	Kitozán-hidroklorid	563/2014/EU
4	Mésztej (kalcium-hidroxid)	2015/762/EU
5	Fűzfakéreg	2015/1107/EU
6	Háztartási ecet	2019/149/EU
7	Lecitinek	2015/1116/EU
8	Gyümölcscukor (fruktóz)	2015/1392/EU
9	Szódabikarbóna	2015/2069/EU
10	Diammónium-foszfát	2016/548/EU
11	Tejsavó	2016/560/EU
12	Napraforgóolaj	2016/1978/EU
13	Hidrogén-peroxid	2017/409/EU
14	Csalán	2017/419/EU
15	Agyagos faszén	2017/428/EU
16	Konyhasó	2017/1529/EU
17	Mustármag por	2017/2066/EU
18	Sör	2017/2090/EU
19	Talkum	2018/691/EU
20	Hagymaolaj	2018/1295/EU
21	Tehéntej	2020/1004/EU
22	L-Cisztein	2020/642/EU
23	Hagymakivonat	2021/81/EU
24	Kitozán	2022/456/EU
25	Magnézium-hidroxid	2024/836/EU
26	Onobrychis vicifolia (száraz pellet)	2024/1768/EU

- papíron „szerjegyzék”

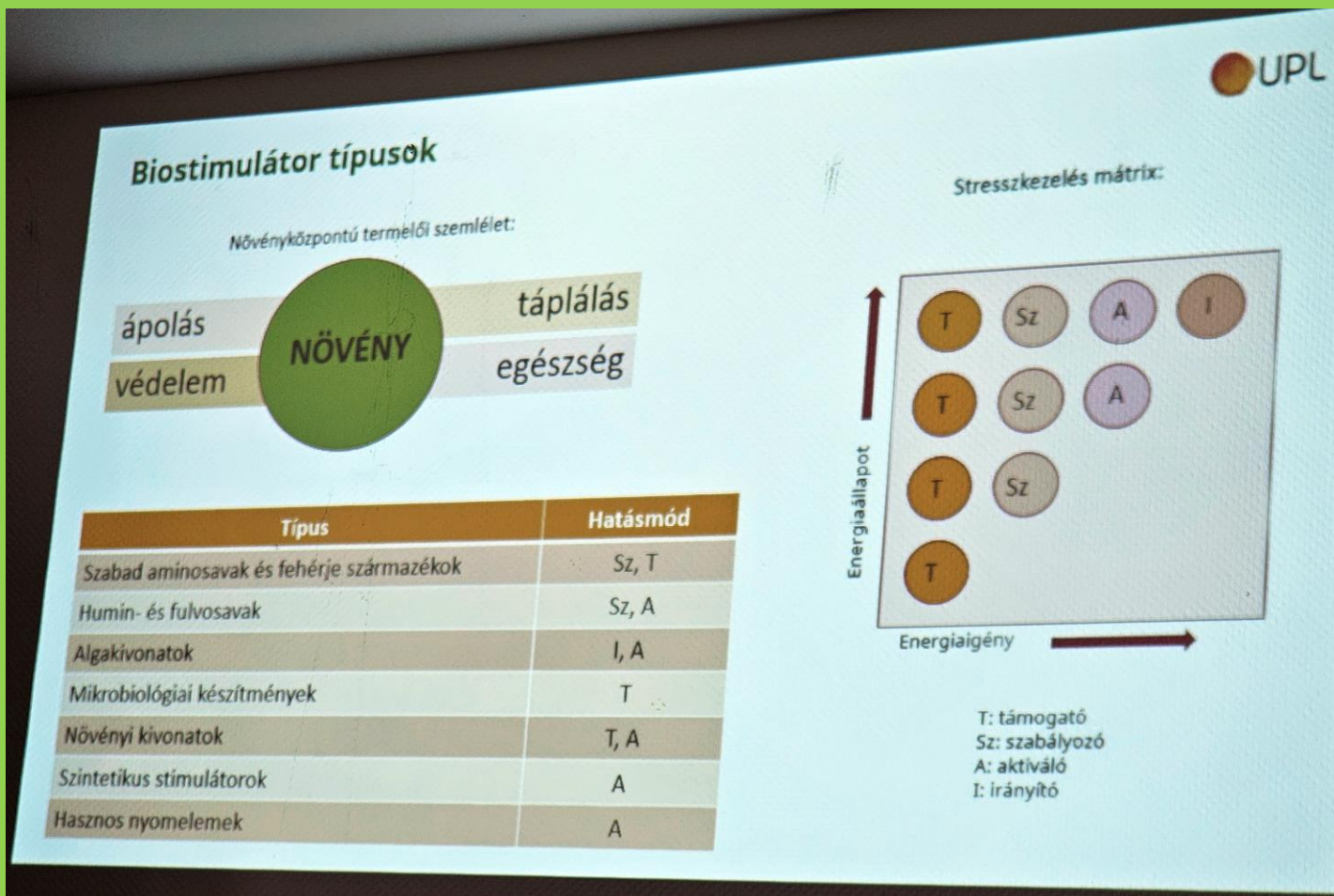
Javaslom, hogy minden pulton ott legyen, 2024-ben az I. és II. kötet külön is kapható volt

- az interneten: pl. „enir” szóra keresve a Nébih honlapján szűrhetünk, 2024. őszi újdonság ugyanitt: „az agrár-környezetgazdálkodásban engedélyezett szerek szűrése is...”

A biostimulátor és a biokondicionáló nem lombtrágya...

Péter Zoltán (UPL) diája

Jó hír

- Jó hírről is beszámolhatok, mert újabb engedélyek illetve módosítások is születtek a [NAK Kiskultúras Munkacsoportjának](#) köszönhetően. Több már jól ismert III. kategóriás készítmény engedélyét is „kiterjesztették”, azaz még több növényre használhatóak illetve néhány esetben új engedélyek is születtek. Ilyen pl. a Xiren HG (metaldehid), a Signum WG (boszkalid, piraklostrobin), a Margareta Extra (piretrinek), a Mospilan 20 SG (acetamiprid), a Hierro (vasfoszfát), a Promesa (azoxistrobin), a Trunfo (azoxistrobin), a Fytosave (COS-oga).

Jönnek...

(III. kategóriás csigaölő újdonságok: a vas-pirofoszfát hatóanyagúak a pl. a Natural csigaölő és a Vitrol+GB csigaölő, stb. metaldehidet tartalmazó a Xyren + HG)

Feketefejű meztelencsiga

Malaccsiga (2023. Tárnok)

**További kapcsolat: a növényvédelmi felhívásokat kapják,
leiratkozási lehetőséggel, 2025-től Tüh Annamária írja**

Házikerti, kb. 20-24/év

**Közterületi (díszfák,
egynyáriak) kb. 10-12/év**

További kapcsolat: a Növényvédelmi Klub meghívóit is kapják, leiratkozási lehetőséggel

NÉBIH MGEI tárgyalójában tartjuk. (1024 Bp., Kis Rókus u. 15/A. II. em. 27.)

2025.02.03. 15 óra

- **A növényvédelmi szaktanácsadás aktuális helyzete,**
 - **2024. évi tapasztalatai**
 - előadó:
 - **Kujáni Lászlóné**
 - Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara alelnök

2025.03.03. 15 óra

- **A japán cserebogár (*Popillia japonica*) európai terjedése**
- **és magyarországi megjelenésének növényegészségügyi kockázata**
 - előadó:
 - **Bodor-Zanker Angéla**
 - növényorvos,
növényegészségügyi mérnökszakértő
 - (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal)

Köszönöm figyelmüket!

